

ÖVERKLAGANDE

Till: Regeringen

Att skickas till: Trafikverket, Planprovning Box 810, 781 28

Borlänge trafikverket@trafikverket.se

Saken: Överklagande av fastställelse av vägplan för anläggning av väg 259, Tvärförbindelse Södertörn, ärendenr TRV 2021/148741

Klagande:

Föreningen Klimataktion, 802440-8604

Solidaritetshuset, Postbox 4

Tegelviksgatan 40

116 41 Stockholm

Yrkande: Klimataktion yrkar att Regeringen upphäver Trafikverkets beslut att fastställa vägplan för anläggning av väg 259, Tvärförbindelse Södertörn, ärendenr TRV 2021/148741.

Grunder: Tvärförbindelse Södertörn är inte förenlig med Sveriges klimatlag, region Stockholms Klimatfärdplan 2050 eller regionens koldioxidbudget. Den är inte heller förenlig med Parisavtalet från 2015 avseende klimatkrisen. Att bygga en ny motorväg under en klimatkrise strider mot Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter då ökade utsläpp allvarligt hotar svenska medborgares liv och hälsa.

Världen befinner sig i ett akut klimatnödläge. I Sverige kopplas klimatpåverkan till 140 årliga dödsfall, dvs mer än ett dödsfall var tredje dag.

(källa:

dagensmedicin.se/specialistomraden/allmanmedicin/klimatpaverkan-kopplas-till-140-arliga-dodsfall/)

I Europa dog det minst 190 personer i våldsamma översvämningar förra året. Tusentals människor dog av extremhettan i år. Forskarna är tydliga med att en accelererande klimatkrise kommer att innebära en exponentiellt ökad risk för skador på människors liv och hälsa, samt egendomsskador. Att bygga infrastruktur som innebär ökade utsläpp är därför att medvetet utsätta Sveriges medborgare för mycket allvarliga risker. Det är inte förenligt med Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter.

Sverige har ratificerat Parisavtalet och därmed förbundit sig att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Sverige har även en klimatlag, vari stadgas att regeringen ska bedriva ett klimatpolitiskt arbete som

1. syftar till att **förhindra farlig störning i klimatsystemet,**
2. bidrar till att **skydda ekosystemen samt nutida och framtida generationer mot skadliga effekter av klimatförändring,**
3. är **inriktat på att minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och att bevara och skapa funktioner i miljön som motverkar klimatförändring och dess skadliga effekter, och**
4. **vilar på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden**

De svenska klimatmålen är beslutade i bred politisk enighet i Sveriges riksdag. Enligt ett av etappmålet ska utsläppen från inrikes transporter minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010. Klimatpolitiska rådet konstaterar i sin årsrapport 2022 att med den nuvarande regeringens politik kommer målet inte att nås. Regeringen måste därför agera skyndsamt för att leva upp till klimatlagens krav och presentera en klimatpolitisk handlingsplan som tydligt siktar på att uppfylla de uppsatta målen för 2030.

I kapitel 8 i Miljökonsekvensbeskrivningen för Tvärförbindelsen anges att utsläppen kommer öka något i och med att vägen byggs, samt att Tvärförbindelse Södertörn inte bidrar till att uppfylla klimatmålen. Bara själva byggandet av vägen ger upphov till ökade utsläpp. Det finns en stor risk att utsläppen ökas mer än vad Miljökonsekvensbeskrivningen anger. I region Stockholms klimatfärdplan är ett av de fem målen att minska utsläppen inom transporter. Klimatmålen för Stockholmsregionen är satta genom

RUFS 2050 och det nationella klimatpolitiska ramverket. Att bygga Tvärförbindelsen skulle i och med de ökade utsläppen gå emot även detta mål.

Region Stockholm tog 2022 fram en ny koldioxidbudget. I budgeten anges den mängd koldioxid som regionen som mest kan släppa ut för att leva upp till Parisavtalet och begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 °C och som mest 2°C. Där framgår att utsläppen i regionen behöver **minska med minst 12 procent årligen**. Med tanke på hur stor andel av utsläppen i regionen som kommer från inrikes transporter (cirka 40 procent) och hur snabbt de behöver minska så kommer det krävas stora insatser. Det innebär både byte av bränsle, effektivisering och minskat trafikarbete. All aktivitet som leder till ökad trafikmängd är därför oacceptabel och oförenlig med koldioxidbudgeten, och därigenom även med Parisavtalet.

Byggandet av Tvärförbindelse Södertörn skulle vidare innebära ett mindre utrymme i koldioxidbudgeten för att exempelvis bygga bostäder och förlänga tunnelbanenätet. I och med klimatomställningen och vad som krävs för att leva upp till klimatmålen bör man dessutom utgå från scenarier med minskad biltrafik, varmed ytterligare utbyggnad av vägnätet inte är motiverat. Det finns gott om alternativ till biltrafik i Stockholmsregionen, främst mer och utvecklad kollektivtrafik. Under planering finns redan idag både nya tunnelbanelinjer och ny spårväg. Fler liknande spåralternativ och förlängningar bör

utredas, istället för mångfliga motorvägar som leder till mer biltrafik.

Källor:

<https://www.climatevisualizer.com/stockholms-lan>

https://bransch.trafikverket.se/contentassets/301d89a282ca4f8ab9192c72a df46dc5/mkb_tvarforbindelsen_kap_7-15.pdf

<https://www.klimatpolitiskaradet.se/wp-content/uploads/2022/03/klimatpolitiskaradetrappport2022.pdf>

<https://www.regionstockholm.se/verksamhet/Regional-utveckling/strategier-och-planer-inom-regional-utveckling/klimatfardplan-2050-for-stockholm-sregionen>

För Klimataktion, den 12 december 2022

Advokat Pia Björstrand, talesperson och firmatecknare för föreningen